

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра педагогіки, психології та менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти

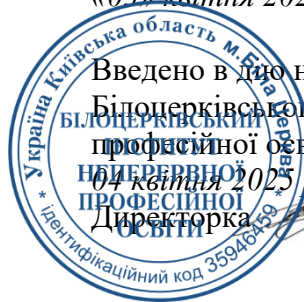
«03» квітня 2025 року протокол № 4

Введено в дію наказом директорки

Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти

04 квітня 2025 року № 01-01/09-О.Д.

Директорка **Вікторія СИДОРЕНКО**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**

Галузь знань – **А Освіта**

Спеціальність – **A1 Освітні науки**

Освітньо-професійна програма: **«Педагогіка вищої школи»**

УДК 378.014

Автор-укладач:

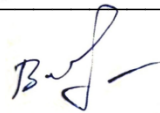
Кулішов Володимир Сергійович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «УМО» НАПН України

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, протокол № 4 від «01» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Схвалено рішенням Відбіркової комісії Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, протокол № 4 від «02» квітня 2025 р.

Голова Відбіркової комісії Вікторія
СИДОРЕНКО

Секретар Відбіркової комісії Володимир
КУЛІШОВ

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ.....	6
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ.....	13
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ПЕДАГОГІКА).....	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ПСИХОЛОГІЯ).....	17
ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ФАХОВОГО ІСПИТУ...	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит має за мету з'ясувати рівень засвоєння теоретичних знань вступників, оцінити їх аналітичні здібності та навички, що відповідають вимогам підготовки бакалавра з педагогіки та виявити достатність рівня підготовки до навчання в магістратурі на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю А1 «Освітні науки».

Програма фахового іспиту включає завдання з навчальних дисциплін: «Педагогіка», «Психологія» з урахуванням змісту програми тесту ЄФВВ з педагогіки та психології для вступу в магістратуру (затвердженого Наказом МОН України № 426 від 01.04.2024).

Метою фахового іспиту до магістратури є формування контингенту здобувачів освіти, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін за спеціальністю А1 «Освітні науки», шляхом оцінки знань та навичок вступників за напрямом професійно-орієнтованої діяльності.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Вступники повинні мати вищу освіту, вільно володіти державною мовою, мати здібності та навичками в галузі фундаментальних та професійно-орієнтованих педагогічних дисциплін.

Вступники мають продемонструвати володіння *компетентностями*:

1) загальними:

- ✓ здатність до сприйняття новітньої фахової інформації із наукових джерел, її узагальнення й аргументованого викладу у зв'язній формі;
- ✓ здатність до усвідомлення концептуальних і методологічних знань з дидактики, теорії виховання, історії педагогіки;
- ✓ здатність до розуміння загальноосвітнього й національного контекстів розвитку освіти, ціннісних смислів і пріоритетних напрямів реформування освіти в Україні;
- ✓ здатність до розуміння методології науково-педагогічного дослідження;

2) спеціальними (фаховими, предметними):

- ✓ здатність до інтеграції наукових знань, розуміння концепцій і

методологічних підходів у педагогіці та історії педагогіки;

✓ здатність до проведення науково-педагогічного аналізу, переоцінки вже існуючих знань і професійних практик у галузі А «Освіта», їхня систематизації й порівняння;

✓ здатність до усвідомлення категоріально-поняттєвого апарату педагогіки як науки, розуміння педагогічних принципів, методів, форм, підходів, інноваційних процесів, які відбуваються в галузі освіти;

✓ здатність критично оцінювати системи навчання й виховання, досвід професійних практик, представлених в історико-педагогічній науці;

✓ здатність до аналізу й популяризації кращих здобутків світової і національної педагогічної теорії й практики, їхнього практичного застосування в майбутній професійній діяльності;

✓ здатність застосовувати перевірені часом наукові ідеї та досвід представників світової й національної педагогічної думки в наукових дослідженнях і професійній діяльності;

✓ здатність аналізувати нормативно-правове забезпечення освітнього процесу в ЗВО, визначати шляхи його модернізації, критично оцінювати практичне значення освітніх нововведень;

✓ здатність використовувати методи, технології навчання і виховання в освітньому процесі з урахуванням сучасних викликів;

✓ здатність до особистісно-професійних змін, підвищення наукового й професійного рівня засобами неформальної та інформальної освіти.

Фаховий іспит проводиться в усній формі і має на меті встановити відповідність рівня підготовки вступників для здобуття освітнього ступеня «магістр». **Екзаменаційний білет складається з 2 теоретичних питань та 1 педагогічної ситуації.** На підготовку і відповідь питань білету відводиться 30 хв.

Структура екзаменаційної оцінки. Для оцінювання відповідей вступників використовується 200-бальна шкала. Мінімальна позитивна оцінка вступного випробування складає 101 бал. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання білету.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

№	Назва розділу/теми та її зміст
1	РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
1.1	Педагогіка та психологія у структурі сучасних наук
1.1.1	Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки
1.1.2	Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології
1.1.3	Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток
1.1.4	Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, Спілкування
1.1.5	Структура та основні галузі педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими Науками
1.1.6	Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна Психологія
1.2	Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості
1.2.1	Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості
1.2.2	Співвідношення понять «людина», «особа», «індивід», «особистість» та «індивідуальність»
1.2.3	Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу
1.2.4	Вікова періодизація психічного розвитку особистості. Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їхнє урахування в освітньому процесі
1.2.5	Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності.

1.2.6	Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра.
1.2.7	Закономірності та принципи навчання, виховання як основних механізмів соціалізації та розвитку особистості учня.
1.2.8	Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: Інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.
1.2.9	Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.
2	РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
2.1	Педагогічна та психологічна думка XVII – початок XX ст.
2.1.1	Педагогічна теорія Я.-А. Коменського.
2.1.2	Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди.
2.1.3	Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича.
2.1.4	«Вільне виховання» в педагогічній системі М. Монтесорі.
2.1.5	М. Грушевський про українську мову й українську школу.
2.1.6	Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського.
2.1.7	О. Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості.
2.1.8	Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундт
2.1.9	Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза.
2.1.10	Полікультурність – головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.
2.2	Педагогічна та психологічна думка XX - початку XXI ст.

2.2.1	Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту особистості.
2.2.2	Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості.
2.2.3	Аналітична психологія К.-Г Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.
2.2.4	Неофройдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.
2.2.5.	Ідеї педагогічної психології у працях С. Балея.
2.2.6	Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів.
2.2.7	Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського.
2.2.8	С. Френе: школа успіху й радості.
2.2.9	Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер).
2.2.10	Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка.
2.2.11	Теорія вчинку В. Роменця.
2.2.12	Виховний ідеал Г. Ващенко.
2.2.13	Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України «Про освіту» (чинна редакція)).
3	РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ
3.1	Планування та забезпечення якості дослідження
3.1.1	Наукові дослідження: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.
3.1.2	Програма дослідження: структура документу, основні пункти, етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.
3.1.3	Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування

3.1.4	Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.
3.2	Методи збирання інформації
3.2.1	Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.
3.2.2	Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.
3.2.3	Поняття «тестування». Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.
3.2.4	Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, онлайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та до різних питань. Формулювання питань і відповідей в анкеті). Інтерв'ювання.
3.2.5	Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.
3.2.6	Соціометрія: особливості застосування та інструментарію (анкета, шкали).
3.2.7	Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.
3.3	Методи аналізу емпіричних даних
3.3.1	Вимірювання: визначення, види, рівні.
3.3.2	Описова статистика. Якісний та кількісний аналіз даних.
3.3.3	Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.
4	РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
4.1	Освіта і навчання особистості
4.1.1	Дидактика як теорія освіти і навчання. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).

4.1.2	Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, учіння, научіння.
4.1.3	Закономірності та суперечності процесу навчання. Поняття про принципи навчання та їх характеристика.
4.1.4	Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.
4.1.5	Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання – осмислення – розуміння – узагальнення – закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.
4.1.6	Методи навчання. Їхня характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні); характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традиційні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.
4.1.7	Засоби навчання: класифікація та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні).
4.1.8	Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове).
4.1.9	Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.
4.1.10	Урок як основна форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Підготовка вчителя до уроку.
4.1.11	Активні (соціально-психологічні) форми організації навчального процесу, їхні різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.
4.1.12	Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.

4.1.13	Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми й методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їхня характеристика. Критерії і норми оцінювання успішності учнів. Поточне, тематичне та підсумкове оцінювання.
4.1.14	Поняття й види педагогічних технологій (розвивальні, проєктні, проблемні, ігрові, інтерактивні).
4.1.15	Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.
4.2	Виховання особистості
4.2.1	Сутність, зміст і структура процесу виховання, його мета й завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.
4.2.2	Закономірності та принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.
4.2.3	Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).
4.2.4	Самовиховання: сутність, методи й прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепції виховання й самовиховання.
4.2.5	Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності й формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки й діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.
4.2.6	Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.
4.2.7	Виховна взаємодія «вчитель-учень». Партнерство школи й сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми й методи роботи школи з батьками учнів.

4.2.8	Учнівське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління й лідерство в учнівському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.
4.3	Особистість у життєвому та професійному просторі
4.3.1	Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.
4.3.2	Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм.
4.3.3	Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.
4.3.4	Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога.
4.3.5	Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.
4.3.6	Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування).

4.3.7	Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.
4.3.8	Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.
4.3.9	Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство та керівництво. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Порядок проведення фахового іспиту визначається «Правилами прийому на навчання до Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» для здобуття вищої освіти у 2025 році» (<https://surl.lt/lblksz>) та відповідно до «Порядку проведення вступних випробувань до Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти з використанням технологій дистанційного навчання» (<https://surl.lu/agblqk>).

Фаховий іспит вступник складає очно або дистанційно в синхронному режимі (формат відеоконференції) з документом (паспортом), що засвідчує ідентифікацію особистості.

Фаховий іспит відбувається в усній формі на основі білетів. Кількість білетів – 20, у яких представлено по 2 теоретичних питання та 1 педагогічна ситуація. Час підготовки до складання усного іспиту – 20 хв. Час відведений на відповідь по білету – 10 хв. Зміст завдань фахового іспиту відповідає програмі тесту ЄФВВ з педагогіки та психології для вступу в магістратуру (затвердженого Наказом МОН України № 426 від 01.04.2024).

Відповіді абітурієнтів оцінюються за 200-бальною шкалою за кожне з

завдань. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній оцінок за відповіді на всі завдання білету. Мінімальний середній бал підсумкової оцінки, що дозволяє брати участь у конкурсі – 101 бал.

За результатами фахового вступного випробування проводиться оцінка рівня знань за такими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала критеріїв оцінювання

Рівень	Бали	Характеристика відповіді
високий	191–200 балів	Вступник демонструє всебічні, систематизовані й глибокі знання з педагогіки і психології; спроможний доводити правильність своєї відповіді переконливою аргументацією. Наводить приклади з практичної діяльності. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, не містить помилок.
	181–190 балів	Вступник правильно, чітко, логічно й повно відповідає на всі питання. Розкриває взаємозв'язок теорії й практики, правильно наводить приклади з практико-орієнтованих запитань у співбесіді. Відповідь повна. Вступник може припускатися незначних огріхів.
достатній	171–180 балів	Вступник демонструє ґрунтовні знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна. Вступник може припускатися незначних помилок.
	161–170 балів	Вступник демонструє глибокі знання з педагогіки і психології, вправно застосовує їх на практиці; уміє доводити правильність своєї відповіді. Відповідь вступника повна, логічна, але містить деякі неточності.
	151–160 балів	Вступник загалом правильно відповідає на питання. Під час співбесіди з практично-орієнтованих питань наводить приклади. Правильно використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить деякі огріхи.
	141–150 балів	Вступник виявляє загалом добрі знання з педагогіки і психології, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить незначні помилки.

задовільний	131–140 балів	Вступник виявляє достатні знання з педагогіки і психології, виконує передбачені програмою завдання з незначними огріхами; оперує основними поняттями, уміє робити висновки, але відповідь вступника недостатньо чітка, містить помилки.
	121–130 балів	Вступник відтворює частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але пояснення не лаконічні, не повні. Під час відповіді вступник припускається помилок.
	111–120 балів	Вступник має прогалини в знаннях навчального матеріалу з педагогіки і психології. Відповідь не повна, потребує уточнень і додаткових запитань; вступник не вміє самостійно зробити висновків, припускається значних помилок під час відповіді.
	101–110 балів	Вступник непереконливо відповідає на питання, плутає поняття. Відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності в знаннях, не вміє оцінювати факти та явища. Припускається помилок під час співбесіди з практично-орієнтованих запитань.
Незадовільний	100 і менше балів Не склав	Вступник володіє теорією на фрагментарному рівні, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмовому матеріалі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ПЕДАГОГІКА)

1. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с.
2. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с. URL: <https://surl.li/mviuoe>
3. Завгородня Т. К., Стражнікова І. В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
4. Загальна педагогіка: навчальний посібник / О. Ф. Євсюков, С.А. Чупахін. Харків, 2020. 150 с.
5. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетребя М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
6. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
7. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. URL: <https://surl.li/sjsypc>
9. Козлова О. Г. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2021. 178 с.
10. Козловський Ю.М., Ортинський В.Л., Дольнікова Л.В. Педагогіка: підруч. [для здобувачів наук. ступеня доктор філософії, студентів та викладачів] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 371 с.
11. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
12. Кулішов В.С. Аналіз вітчизняного ринку праці щодо затребуваності фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. *Імідж сучасного педагога*. 2022. № 4 (205). С. 27–31. URL: <https://surl.li/tklthm>
13. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://surl.li/dkesmy>
14. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: <https://surl.li/nnuqhd>
15. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с. URL: <https://surl.li/ysxwdi>

16. Педагогіка вищої школи. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 32 с. URL: <https://surl.li/ekwfoa>

17. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

18. Педагогіка вищої школи: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 URL: <https://surl.li/kipiim>

19. Підборський Ю. Г. Хмельницька О. С. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. Переяслав : Домбровська Я. М., 2020. 156 с.

20. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка 2021, 309 с.

21. Сидоренко В. Внутрішня система забезпечення якості освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти: інструменти, процедури, заходи: навчально-методичний путівник / Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО, 2021. 48 с. URL: <https://surl.li/oahswq>

22. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 5(1), 1-15. URL: <https://surl.li/xmkoco>

23. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ: 2022. 180 с. URL: <https://surl.li/kwlsiz>

24. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практико-зорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с. URL: <https://surl.li/xwnfth>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ПСИХОЛОГІЯ)

1. Бедан В.Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій: для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 102 с.

2. Гапон Н. П. Теоретико-методологічні проблеми психології: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 180 с. URL: <https://surl.li/cnftcg>

3. Гуртовенко Н. В. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Ямчинський О. В., 2023. 155 с. URL: <https://surl.li/tahgsg>

4. Джуган Р. І. Психологія особистості: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 60 с. URL: <https://surl.li/hzfrzy>
5. Докаш В. І. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
6. Дроздов О. Вітчизняна академічна психологічна спільнота: Соціодемографічні та соціально-психологічні характеристики. *Проблеми політичної психології*. 2022. 12 (26). С. 45-59. URL: <https://surl.li/ftmkfn>
7. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. 2-е вид., допов. Харків : ХНУВС, 2020. 320 с.
8. Загальна психологія : навч. посіб. / І. В. Богдановський та ін. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 554 с. URL: <https://surl.li/tacvfp>
9. Католик Г., Калька Н. Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях): навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 158 с. URL: <https://surl.li/jrgttl>
10. Кацавець Р. С. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ : Алерта. 2021. 134 с. URL: <https://surl.li/wmamml>
11. Кісіль З. Р., Швець Д. В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. URL: <https://surl.li/skbnxi>
12. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-Київ, 2020. 564 с.
13. Петрінко В. С. Конфліктологія : курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці : навч. посіб. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
14. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
15. Поясок Т. Б. Загальна психологія: навчальний посібник / Т.Б. Поясок, О.І. Беспарточна, О.В. Квасник, В.В. Шаполова. Харків: ФОП Бровін О.В., 2023. 396 с. URL: <https://surl.li/tiaixm>
16. Приходько Ю. О. Практична психологія: Введення у професію: навч. посібник. 4-те випр. та доповн. Київ : Каравела, 2023. 248 с. URL: <https://surl.li/vmuogh>
17. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 452 с.
18. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.
19. Сова М. О., Деніжна С. О., Петухова І. О. Психологія творчості: навчальний посібник. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 392 с. URL: <https://surl.li/koghyu>

**ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – **другий (магістерський)**
Галузь знань – **A «Освіта»**
Спеціальність – **A1 «Освітні науки»**
Освітня програма – **«Педагогіка вищої школи»**

**Екзаменаційний білет № ____
фахового іспиту**

1. Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки.
2. Процес розвитку особистості. Біологічні та соціальні чинники, закони психічного розвитку особистості.
3. Педагогічна ситуація: здобувач освіти за рівнем підготовки набагато випереджає своїх одногрупників, тому веде себе неввічливо, постійно викрикує правильні відповіді, не дає нікому подумати, перериває своїх товаришів і навіть викладача. Як, на Вашу думку, слід діяти педагогу в даній ситуації?

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки, психології та менеджменту
БІНПО

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ року

Голова комісії _____

Член комісії _____

Член комісії _____